

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૫૫૦૭/૨૦૨૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા સહી/—

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી સહી/—

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	√	

=====

પ્લેનેટ ઓટોમોટિવ પ્રા. લિ. અને અન્ય

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧, ૨ તરફથી શ્રી હાર્દિક પી મોદી (૫૩૪૪)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૨, ૪ તરફથી શ્રી ઉત્કર્ષ આર શર્મા (૬૧૫૭)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૩ ને નોટિસ બજાવાયેલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવટી

તારીખ : ૧૮/૦૬/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો
(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ.એસ. સુપેહિયા દ્વારા)

૧. હાલની રિટ અરજી અરજદારો, જે હ્યુન્ડાઈ ગ્રાન્ડની કારના અધિકૃત ડીલર છે, તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. અરજદારો નાણાકીય (નં. ૨) અધિનિયમ, ૨૦૧૯ હેઠળ આવતી વૈધાનિક યોજના, એટલે કે સબકા વિશ્વાસ (લેગસી ડિસ્પ્યુટ રિઝોલ્યુશન) યોજના, ૨૦૧૯ (જે હવે પછી “એસવીએલડીઆરએસ” તરીકે વાંચવામાં આવશે) હેઠળ રજૂ કરાયેલ ફોર્મ-૧ ને નકારી કાઢવાની સામાવાળા નં. ૩-ડેઝિગ્રેટેડ કમિટીની કાર્યવાહીને પડકારી રહ્યા છે. સદર યોજના કેન્દ્ર સરકારના નાણાં મંત્રાલય દ્વારા પરોક્ષ કર સંબંધિત જૂના વિવાદોનું નિરાકરણ લાવવાના ઉદ્દેશથી લાગુ કરવામાં આવી હતી.

કેસની હકીકતો

૨. અરજદારો પૂછપરછ અને તપાસને આધીન હતા જે ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ શરૂ કરવામાં આવી હતી. સ્થળ પરની પ્રાથમિક ચકાસણી દરમિયાન એવું જણાયું હતું કે અરજદારોએ રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની રકમનો સર્વિસ ટેક્સ ચૂકવ્યો નથી. તપાસના ભાગરૂપે કરવામાં આવેલી પૂછપરછ પર શ્રી અશોક કલ્યાણભાઈ પટેલ દ્વારા સ્થળ પર કબૂલાત કરવામાં આવી હતી. તદનુસાર, અરજદારોને તારીખ ૨૦.૧૧.૨૦૧૮ નું સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં કુલ સર્વિસ ટેક્સની જવાબદારી નક્કી કરવા માટે તપાસ અર્થે અમુક દસ્તાવેજો મંગાવવામાં આવ્યા હતા. સમન્સ જારી કર્યા પછી, અરજદારોએ આખરે તારીખ ૧૮.૧૨.૨૦૧૯ ના પત્ર હેઠળ તપાસ અધિકારીઓ દ્વારા માંગવામાં આવેલા દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા હતા.

૨.૧ રેકૉર્ડની ચકાસણી પર, એવું જોવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારોએ રૂ. ૧,૮૩,૧૧,૩૩૦/- ની રકમનો સર્વિસ ટેક્સ ચૂકવ્યો નથી અને તદનુસાર, તારીખ

૧૨.૦૬.૨૦૨૦ ની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. જણાય છે કે સદર પૂછપરછ જોઈન્ટ કમિશનર, સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસીસ ટેક્સ (ટૂંકમાં 'સીજીએસટી') અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, અમદાવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૨૨ ના આખરી હુકમમાં પરિણમી હતી, જેમાં રૂ. ૧,૫૫,૧૧,૭૮૯/- નો દંડ ફટકારવામાં આવ્યો હતો.

૨.૨ અરજદારોએ કમિશનર (અપીલ્સ), સીજીએસટી અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરીને પણ સદર હુકમને પડકાર્યો છે. અપીલ સત્તાધિકારીએ તારીખ ૨૯.૦૨.૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા વ્યાજ અને દંડ સાથે રૂ. ૮૨,૦૬,૨૭૦/- ની કરપાત્ર કિંમતની માંગને માન્ય રાખી હતી. બંને હુકમો વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોદી દ્વારા આજે રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

૨.૩ તપાસ દરમિયાન, અરજદારોએ કોઈપણ અન્ય મોટર વાહનની મરામત, પુનઃશિક્ષણ, પુનઃસ્થાપના અથવા શણગાર અથવા કોઈપણ અન્ય સમાન સેવાઓ પેટે રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની ડ્યુટીની જવાબદારી સ્વીકારી હતી. આ વિગતો તારીખ ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના નિવેદનમાં જોવા મળે છે, જે તપાસ દરમિયાન સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી. અરજદારોએ યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૧૮ ના રોજ ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ દાખલ કર્યું હતું, જેને સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા “૩૦.૦૬.૨૦૧૮ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સર્વિસ ટેક્સ નિર્ધારિત થયેલ નથી” તેવું કારણ દર્શાવીને નકારી કાઢવામાં આવ્યું છે.

અરજદારો વતી રજૂઆતો

૩. અરજદારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોદીએ એસવીએલડીઆરએસ (ટૂંકમાં 'સદર યોજના') ની કલમ ૧૨૫(૧) ખંડ (ઈ) ની જોગવાઈઓ તરફ અમારું ધ્યાન દોરતાં રજૂઆત કરી છે કે સદર યોજના હેઠળ લાભ મેળવવા માંગતા અરજદારનો કેસ નાણાં મંત્રાલય, મહેસૂલ વિભાગ, સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડાયરેક્ટ ટેક્સીસ એન્ડ કસ્ટમ્સ દ્વારા જારી

કરાયેલા તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્ર નં. ૧૦૭૧/૪/૨૦૧૯-સીએક્સ-૮ ના પેરા ૧૦(જી) ની જોગવાઈ સાથે વંચાણે લેતાં આ જોગવાઈ દ્વારા સંચાલિત થશે. તેમણે સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(આર) ની જોગવાઈ હેઠળ નિર્ધારિત “નિર્ધારિત” (quantified) ની વ્યાખ્યાનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે.

૩.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આમ, તપાસ દરમિયાન તારીખ ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ આપવામાં આવેલા નિવેદનમાં અરજદાર દ્વારા જે જવાબદારી સ્વીકારવામાં આવી છે, તે સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(ઈ) ની જોગવાઈઓને સંતોષશે અને તેથી, ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ ને નકારવાનો સામાવાળાનો નિર્ણય કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી મોદી દ્વારા એક વધારાનો આધાર પણ ઉઠાવવામાં આવ્યો છે કે ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ ને નકારતા પહેલાં, સદર યોજનાની કલમ ૧૨૭(૩) હેઠળ ફરજિયાત કર્યા મુજબ ડેક્રિએટેડ કમિટી દ્વારા સુનાવણીની કોઈ તક આપવામાં આવી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારે ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ ભર્યા પછી સક્ષમ સત્તાધિકારીએ એસવીએલડીઆરએસ સ્કીમ રૂલ્સ, ૨૦૧૯ ના નિયમ ૫ હેઠળ ડેક્રિએટેડ કમિટીની રચના કરવી જરૂરી છે, અને આવી સમિતિની રચના કરવામાં આવી ન હોવાથી અરજદારને સુનાવણીની તક આપવામાં આવી ન હતી. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ કારણસર પણ વાદગ્રસ્ત નિર્ણયને કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવો જરૂરી છે. છેલ્લે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળાઓએ કર જવાબદારીની રકમનો તે ભાગ ધ્યાનમાં લેવો જોઈતો હતો જે અરજદાર દ્વારા તારીખ ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના નિવેદનમાં રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની રકમ સુધી સ્વીકારવામાં આવ્યો છે અને બાકીની માંગ માટે નિર્ણાયક કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ ગઈ છે, જે યોજનાનો લાભ આપવા પર કોઈ અસર કરશે નહીં. આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે સામાવાળાને કેસ પર પુનર્વિચાર કરવા અને ફોર્મ એસવીએલડીઆર-૧ સ્વીકારવા તેમજ યોજનાનો લાભ આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે.

સામાવાળાઓ વતી રજૂઆતો

જ. હાલની રિટ અરજી અને ઉપર નોંધ્યા મુજબ રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલોનો વિરોધ કરતાં, વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેર્લિંગ કાઉન્સેલ શ્રી ઉત્કર્ષ શર્માએ ઉપરોક્ત વૈધાનિક જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરતાં રજૂઆત કરી છે કે સદર યોજનાની કલમ ૧૨૩(સી) ની જોગવાઈ અને તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના પેરા ૧૦(જી) સાથે વંચાણે લેતાં સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(આર) હેઠળ આપવામાં આવેલી “નિર્ધારિત” (quantified) ની વ્યાખ્યાના સંયુક્ત વાંચન પરથી સ્પષ્ટ થશે કે જે રકમ નિર્ણાયક કાર્યવાહીમાં આખરે આખરી કરવામાં આવી છે તેને નિર્ધારણ કહી શકાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કરની જવાબદારીનું નિર્ધારણ ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ની કટ-ઓફ તારીખ પછી નક્કી કરવામાં આવ્યું છે, તેથી અરજદાર-કરદાતા યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે પાત્ર નથી.

જ.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પૂછપરછ અથવા તપાસ દરમિયાન અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલું નિવેદન અરજદારને યોજના હેઠળ પાત્ર બનાવી શકે નહીં. કેમ કે, અરજદાર પૂછપરછને આધીન હતો અને ન ચૂકવાયેલા સર્વિસ ટેક્સની રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની રકમ સુધીની જવાબદારી સ્વીકારતી સ્થળ પર કરવામાં આવેલી કબૂલાત, સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(૧)(ઇ) ની જોગવાઈને આકર્ષિત કરશે નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારો સામે રૂ. ૧,૮૩,૧૧,૩૩૦/- ની રકમનો સર્વિસ ટેક્સ ન ચૂકવવા બદલ તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી. તદનુસાર, અરજદારોને તારીખ ૧૨.૦૬.૨૦૨૦ ની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, જે આખરે દંડ અને વ્યાજ સાથે ન ચૂકવાયેલા સર્વિસ ટેક્સની રકમમાં વધારામાં પરિણમી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કરદાતા દ્વારા જવાબદારી સ્વીકારવા પર સર્વિસ ટેક્સની આંશિક પુષ્ટિ અસ્વીકાર્ય છે અને સદર યોજના હેઠળ તેની જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી.

જ.૨ એસવીએલડીઆરએસ, ૨૦૧૯ ના એક્ઝેક્યુ, ખાસ કરીને પ્રશ્ન પ૯ નો ઉલ્લેખ કરતાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કરદાતા પૂછપરછ, તપાસ અથવા ઓડિટ હેઠળ ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં નિર્ધારિત રકમના આધારે પાત્ર રહેશે નહીં, જેમાં પાછળથી ફેરફાર થાય છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તમામ પુરાવા અને દસ્તાવેજો એકત્રિત કરવાની પ્રક્રિયા જ્યારે પૂર્ણ થાય અને કર જવાબદારી ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં નક્કી કરવામાં આવી હોય તેવા કિસ્સાઓમાં જ સદર યોજનાની લાગુ પડવાની બાબત ઉદ્ભવશે. હાલના કેસમાં, ન ચૂકવાયેલા સર્વિસ ટેક્સના નિર્ધારણની જવાબદારી ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ પૂર્ણ થઈ ન હોવાથી અને અરજદારો દ્વારા જે જવાબદારી સ્વીકારવામાં આવી છે તેમાં પાછળથી સુધારો કરવામાં આવ્યો હોવાથી, અરજદારો સદર યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર નથી.

જ.૩ જ્યાં સુધી સુનાવણીની તકનો સંબંધ છે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તે માત્ર તેવા કિસ્સાઓમાં જ લાગુ પડશે જ્યાં કરદાતા સ્વેચ્છાએ રકમ જાહેર કરે છે અને સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(૧)(ઈ) ની જોગવાઈ હેઠળ આવી રકમ નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે અને આવા નિર્ધારણ પર, જ્યારે કરદાતા દ્વારા ઘોષણા દાખલ કરવામાં આવે છે અને ડેક્રિગ્રેટેડ કમિટી દ્વારા તેની વિચારણા કરવામાં આવે છે, આવા કિસ્સાઓમાં જ, જો ડેક્રિગ્રેટેડ કમિટી નકારવાનો નિર્ણય કરે છે અથવા કોઈપણ નિર્ણય લે છે તો સુનાવણીની તક જરૂરી બને છે. આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવી છે કે હાલની રિટ અરજી રદ કરવાને પાત્ર છે.

વિશ્લેષણ અને અભિપ્રાય

૫. દલીલો અને રેકૉર્ડ પરથી જે હકીકતો સ્થાપિત થાય છે તે નીચે મુજબ છે:

(એ) અરજદાર ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ શરૂ કરાયેલ પૂછપરછને આધીન હતો અને સ્થળ પરની પ્રાથમિક ચકાસણી દરમિયાન એવું જણાયું હતું કે અરજદારોએ રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની રકમનો સર્વિસ ટેક્સ ચૂકવ્યો નથી.

(બી) તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને અરજદારોને અમુક દસ્તાવેજો રજૂ કરવા જણાવતા ૨૦.૧૧.૨૦૧૮ ના રોજ સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યા હતા.

(સી) રેકૉર્ડની ચકાસણી પર એવું જોવામાં આવ્યું હતું કે અરજદારોએ રૂ. ૧,૮૩,૧૧,૩૩૦/- ની રકમનો સર્વિસ ટેક્સ ચૂકવ્યો નથી અને તદનુસાર અરજદારને તારીખ ૧૨.૦૬.૨૦૨૦ ની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.

(ડી) આખરે, સદર કાર્યવાહી જોઈન્ટ કમિશનર, સીજીએસટી અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, અમદાવાદની કચેરી દ્વારા પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૨૨ ના હુકમમાં પરિણમી હતી જેમાં રૂ. ૧,૫૫,૧૧,૭૮૯/- નો દંડ ફટકારવામાં આવ્યો હતો.

(ઇ) અરજદારે અપીલ દાખલ કરીને તેને પડકાર્યો હતો અને તારીખ ૨૯.૦૨.૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા, રકમમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો અને અપીલ સત્તાધિકારીએ વ્યાજ અને દંડ સાથે રૂ. ૮૨,૦૬,૨૭૦/- ની કરપાત્ર કિંમતની માંગને માન્ય રાખી હતી.

(એફ) તપાસ દરમિયાન, ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ, જ્યારે અરજદારનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું ત્યારે અરજદારે રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની કર જવાબદારી સ્વીકારી હતી.

(એફ) અરજદારે સદર યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે તારીખ ૩૧.૧૨.૨૦૧૯ નું ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ દાખલ કર્યું હતું.

(જી) કાયદા હેઠળના અન્ય કોઈપણ પરિણામોમાંથી મુક્ત કરીને બાકી કર ચૂકવવા માટે કરદાતાઓને તક આપવા માટે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા સદર યોજના દાખલ કરવામાં આવી હતી. આમ, સદર યોજના એક લાભકારી યોજના છે જે તમામ વર્ગના કેસો દ્વારા કર બાકી રકમ પર નોંધપાત્ર રાહત પૂરી પાડે છે તેમજ વ્યાજ, દંડની માફી આપે છે અને કાર્યવાહીમાંથી સંપૂર્ણ મુક્તિ પણ આપે છે.

(એચ) અરજદારનું ફોર્મ-૧ સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા “૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સર્વિસ ટેક્સ નિર્ધારિત થયેલ નથી” તેવા શેરા સાથે નકારી કાઢવામાં આવ્યું છે.

૬. અરજદારનો સમગ્ર કેસ સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(આર) હેઠળ નિર્ધારિત “નિર્ધારિત” ની વ્યાખ્યા સાથે વંચાણે લેતાં સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(૧)(ઈ) અને તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના ખંડ ૧૦(જી) ની જોગવાઈઓના અર્થઘટન પર આધારિત છે. સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(૧)(ઈ) ની જોગવાઈ નીચે મુજબ છે: -

“(૧) નીચે મુજબના સિવાય તમામ વ્યક્તિઓ આ યોજના હેઠળ ઘોષણા કરવા માટે પાત્ર રહેશે, એટલે કે :-

(ઈ) જેઓ પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટને આધીન રહ્યા હોય અને સદર પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટમાં ડ્યુટીની રકમ ૩૦મી જૂન, ૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી ન હોય.”

૭. આમ, જે વ્યક્તિઓ પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટને આધીન છે અને સદર પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટમાં સામેલ ડ્યુટીની રકમ ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ

અથવા તે પહેલાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી નથી તેઓને સદર યોજનાનો લાભ મેળવવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે અથવા વંચિત રાખવામાં આવ્યા છે.

૭.૧ હાલના કેસમાં, અરજદાર નિઃશંકપણે તપાસ/પૂછપરછને આધીન છે જે કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં અને આખરે વ્યાજ સાથે દંડ ફટકારવામાં પરિણમી હતી.

૭.૨ અરજદારનો એવો કેસ છે કે તપાસ દરમિયાન રૂ.૧૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ કરેલા પોતાના નિવેદનમાં રૂ. ૨૫,૭૩,૫૦૭/- ની રકમ સુધી ન ચૂકવાયેલા સર્વિસ ટેક્સની જવાબદારીનો સ્વીકાર રકમના નિર્ધારણ બરાબર થશે. આ રજૂઆતના સમર્થનમાં, તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના ખંડ ૧૦(જી) સાથે વંચાણે લેતાં સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(આર) ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ નો પરિપત્ર સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ઇન્ડાયરેક્ટ ટેક્સીસ એન્ડ કસ્ટમ્સ દ્વારા યોજનાના અમલીકરણથી ઉદ્ભવતા મુદ્દાઓને સ્પષ્ટ કરવા માટે જારી કરવામાં આવ્યો છે.

૭.૩ ઉપરોક્ત રજૂઆતની મૂલવણી કરવા માટે કલમ ૧૨૧(આર) અને ખંડ ૧૦(જી) નું ધ્યાનપૂર્વક વાંચન જરૂરી છે. સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(આર) આ મુજબ વંચાય છે :-

“(આર) “નિર્ધારિત” (quantified), તેના સજાતીય અભિવ્યક્તિ સાથે, એટલે પરોક્ષ કર કાયદા હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટીની રકમનું લેખિત પ્રત્યાયન;”

૭.૪ તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રનો ખંડ ૧૦(જી) નીચે મુજબ છે:-

“૧૦. વધુમાં, નાણાકીય (નં. ૨) અધિનિયમ, ૨૦૧૯ ની વિવિધ જોગવાઈઓ અને તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે:

(જી) પૂછપરછ, તપાસ અથવા ઓડિટ હેઠળના કેસો જ્યાં ૩૦મી જૂન, ૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં ડ્યુટીની માંગ નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય તેઓ સદર યોજના હેઠળ પાત્ર છે. કલમ ૨(આર) “નિર્ધારિત” ને પરોક્ષ કર કાયદા હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટીની રકમના લેખિત પ્રત્યાયન તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરે છે. એ

સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે આવા લેખિત પ્રત્યાયનમાં ડ્યુટીની માંગની જાણ કરતો પત્ર; અથવા પૂછપરછ, તપાસ અથવા ઓડિટ દરમિયાન વ્યક્તિ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી ડ્યુટીની જવાબદારી; અથવા ઓડિટ રિપોર્ટ વગેરેનો સમાવેશ થશે.”

૮. તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના ખંડ ૧૦(જી) ના “સ્પષ્ટ કરેલ” ભાગ પર વ્યાપક આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. અમારી સમક્ષ એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના ખંડ ૧૦(જી) માં વિભાગ દ્વારા તપાસ અથવા પૂછપરછ દરમિયાન જવાબદારી સ્વીકારવા (હાલના કેસમાં, તારીખ ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ નું નિવેદન) અંગે આપવામાં આવેલી સ્પષ્ટતા “નિર્ધારિત” ની વ્યાખ્યાને સંતોષશે અને સદર યોજનાનો લાભ મેળવવાના હેતુ માટે આવી રકમને આખરી ગણવાની રહેશે. નીચેના કારણોસર, તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના ૧૦(જી) ની જોગવાઈનો આશરો લઈને અમારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલા દૃષ્ટિકોણને સ્વીકારવા અમે અસમર્થ છીએ:

૮.૧ તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રનો ખંડ ૬ નીચે મુજબ છે:—

“૬. એ ધ્યાને લઈ શકાય કે આ યોજનાનો વ્યાપ કેટલીક શ્રેણીઓને બાદ કરતાં કોલ બુક કેસો સહિત તમામ પ્રકારના પેન્ડિંગ વિવાદોને આવરી લેવા માટે પૂરતો વિશાળ છે. બાકાત રાખવામાં આવેલા કેસોમાં સૌ પ્રથમ, એવા માલસામાન સંબંધિત કેસો છે જે હજુ પણ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝની વસૂલાતને આધીન છે જેમ કે ચોક્કસ પેટ્રોલિયમ ઉત્પાદનો અને તમાકુ એટલે કે સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪ ની ચોથી અનુસૂચિમાં આવતા માલસામાન. બીજું, એવા કેસો કે જેના માટે કરદાતા/નોટિસીને કોર્ટ દ્વારા અગાઉ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હોય. ત્રીજું, ન્યાયનિર્ણય અથવા મુકદ્દમા હેઠળના કેસો જ્યાં આખરી સુનાવણી ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં થઈ ચૂકી હોય. ચોથું, ભૂલભરેલા રિફંડના કેસો. છેલ્લે, સેટલમેન્ટ કમિશન સમક્ષ પેન્ડિંગ હોય તેવા કેસો.

૮.૨ આમ, ખંડ ૬, સદર યોજનાના વ્યાપ અને પરિધિને પણ સમજાવે છે અને કેસોની ત્રીજી શ્રેણી તેવા કેસોમાં સ્થાન મેળવે છે, જે ન્યાયનિર્ણય અથવા મુકદ્દમા હેઠળ છે જ્યાં આખરી સુનાવણી ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં થઈ ચૂકી છે. તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના

પરિપત્રના ખંડ ૬ અને ખંડ ૧૦(જી) નો હેતુ સદર યોજનાની કલમ ૧૨૩ ની જોગવાઈ સાથે સામસામે રાખીને વાંચવાથી સ્પષ્ટ થાય છે. સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ ટાંકવામાં આવ્યો છે:

“૧૨૩. સદર યોજનાના હેતુ માટે, 'કર બાકી રકમ' એટલે –

(સી) જ્યાં ઘોષણાકર્તા સામે પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટ પેન્ડિંગ હોય, ત્યાં કોઈપણ પરોક્ષ કર કાયદા હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટીની રકમ જે ૩૦મી જૂન, ૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય.
(ડી) જ્યાં ઘોષણાકર્તા દ્વારા રકમ સ્વેચ્છાએ જાહેર કરવામાં આવી હોય, ત્યાં ઘોષણામાં દર્શાવેલ ડ્યુટીની કુલ રકમ;
(ઈ) જ્યાં ઘોષણાકર્તા સંબંધિત બાકી રકમ લેણી હોય, ત્યાં બાકી રહેલી રકમ.”

૮.૩ કલમ ૧૨૧(આર) હેઠળ “નિર્ધારિત” ની વ્યાખ્યા “ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટી” શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ કરે છે. વ્યાખ્યાનો હેતુ ઘોષણાકર્તા/કરદાતાની કબૂલાત મુજબ ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટીના ભાગ તરીકે અર્થઘટન કરી શકાતો નથી. આમ, ઉપરોક્ત તમામ જોગવાઈઓનું સંયુક્ત વાંચન સ્પષ્ટ કરે છે કે પૂછપરછ / તપાસ / ઓડિટ દરમિયાન કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલી કર જવાબદારી, “ચૂકવવાપાત્ર ડ્યુટી” ના આખરી નિર્ધારણ તરફ સામેલ કરવામાં આવશે અને ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ પહેલાં નક્કી કરવામાં આવશે.

૯. સદર યોજના અથવા પરિપત્ર એવી કોઈપણ સંભાવના નક્કી કરતું નથી જે કરદાતાને તપાસ/પૂછપરછ દરમિયાન કર જવાબદારીની રકમના ભાગને સ્વીકારવા પર સદર યોજના માટે પાત્ર બનાવે. સદર યોજનાનો હેતુ ચોક્કસ અને સ્પષ્ટ છે. જો ઘોષણાકર્તા સામે કોઈ પૂછપરછ / તપાસ / ઓડિટ પેન્ડિંગ હોય, તો લાભ ફક્ત તે જ વ્યક્તિઓને આપવામાં આવે છે જેમના કેસમાં ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં કરની જવાબદારી નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય. પૂછપરછ અથવા તપાસ અથવા ઓડિટની પેન્ડિંગ જે સદર યોજનાની કલમ ૧૨૫(૧)(ઈ) ની જોગવાઈ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૧૨૩(સી) ની જોગવાઈઓ હેઠળ

સ્થાન મેળવે છે તે સ્પષ્ટ કરે છે કે જે રકમ પૂછપરછ અથવા તપાસનો વિષય છે તેનું નિર્ધારણ ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં ફરજિયાતપણે નક્કી થયેલું હોવું જોઈએ. જો તારીખ ૨૭.૦૮.૨૦૧૯ ના પરિપત્રના પેરાગ્રાફ ૧૦(જી) ના આધારે અરજદારનો કેસ સ્વીકારવામાં આવે તો કલમ ૧૨૩(સી) અને કલમ ૧૨૫(૧)(ઈ) ની જોગવાઈઓ નિષ્ફળ જશે. અરજદાર જેવી કોઈપણ વ્યક્તિ, જે પૂછપરછ/તપાસ દરમિયાન ઓછી કર જવાબદારી સ્વીકારે છે તેને સદર યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે પાત્ર ગણી શકાય, ભલે તપાસ/પૂછપરછના અંતે કર જવાબદારી ઊંચા દરે નક્કી કરવામાં આવી હોય.

૯.૧ આમ, ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ તપાસ દરમિયાન ૨૧.૦૫.૨૦૧૮ ના રોજ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનના આધારે કર જવાબદારીનું નિર્ધારણ થયું હતું તેમ માની શકાય નહીં. તેથી, સામાવાળા સત્તાધિકારીએ ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ના રોજ અથવા તે પહેલાં સર્વિસ ટેક્સ નિર્ધારિત થયેલ નથી તેમ ઠેરવીને ફોર્મ-એસવીએલડીઆરએસ/૧ ને યોગ્ય રીતે નકારી કાઢ્યું છે. અરજદાર સદર યોજના હેઠળ પાત્ર ન હોવાથી, સામાવાળા વિભાગ સદર યોજનાની કલમ ૧૨૧(કે) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ યોજનાની કલમ ૧૨૬ હેઠળ ડેક્લિએટેડ કમિટીની રચના કરવા માટે કોઈપણ બંધન હેઠળ ન હતો. હાલના કેસમાં, અરજદાર પાત્ર જણાયો ન હોવાથી ડેક્લિએટેડ કમિટીની રચના કરવાની જરૂર ન હતી, તેથી સદર યોજનાની કલમ ૧૨૭ ની જોગવાઈઓ મુજબ આવી સમિતિ દ્વારા અરજદારને સુનાવણીની તક ન આપવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થશે નહીં. સદર યોજનાની કલમ ૧૨૭ ત્યારે જ અમલમાં આવશે જ્યારે ઘોષણાકર્તા તેની ઘોષણા સ્વીકારવા પર સદર યોજના હેઠળ પાત્ર જણાય અને જ્યાં ડેક્લિએટેડ કમિટી દ્વારા અંદાજવામાં આવ્યા મુજબ ઘોષણાકર્તા દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર અંદાજિત રકમ નક્કી કરવામાં આવે અને ડેક્લિએટેડ કમિટીએ આવી ઘોષણા પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ૬૦ દિવસના સમયગાળામાં ઘોષણાકર્તાને રકમ દર્શાવતું ઇલેક્ટ્રોનિક ફોર્મ જારી કરવાનું હોય. ત્યારબાદ, અરજદારે રૂ. ૫૯,૬૦,૮૦૦/- ની કર જવાબદારી જાહેર કરીને યોજનાનો લાભ મેળવવા માટે ૧૬.૦૧.૨૦૨૦ ના રોજ બીજી ઘોષણા પણ દાખલ કરી છે.

નિર્વિવાદપણે, સદર ફોર્મ સ્વીકારી શકાય નહીં કારણ કે ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ની કટ-ઓફ તારીખ પહેલાં આવી રકમ પર કર જવાબદારી નિર્ધારિત કરવામાં આવી નથી.

૧૦. હકીકતો અને કાયદાની સમગ્ર મૂલવણી પર, અમને જણાય છે કે અરજદારનું ફોર્મ એસવીએલડીઆરએસ-૧ સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા ૩૦.૦૬.૨૦૧૯ ની કટ-ઓફ તારીખ પહેલાં કર જવાબદારીના નિર્ધારણના અભાવે યોગ્ય રીતે નકારી કાઢવામાં આવ્યું છે. રિટ અરજી, ગુણદોષ વિનાની હોવાથી, તદનુસાર **રદ કરવામાં આવે છે.**

સહી/-

(એ. એસ. સુપેહિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/-

(વૈભવી ડી. નાણાવટી, ન્યાયમૂર્તિ)

રાધિકા/૩૯

This is an AI-assisted Translation.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.